

Avdelning 4

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande över Transportstyrelsens Framställan om ändring i sjölag m.m.

(Ju2023/02582)

Tingsrätten har granskat förslagen i Transportstyrelsens framställan om ändring i sjölag m.m. utifrån de intressen som tingsrätten har att beakta, och vill framföra följande synpunkter.

Utifrån aspekter som den svenska principen om funktionsfördelning och de rättssäkerhetsgarantier som kommer till uttryck i bl.a. regeringsformen har tingsrätten förståelse för förslaget om att domstol ska pröva frågan om utdömande av vite. Även om tingsrätten är överklagandeinstans vad gäller den sakfråga som vitet ska dömas ut avseende kan ifrågasättas om det finns tillräckliga skäl för att frångå huvudregeln i 6 § lagen (1985:206) om viten, att låta förvaltningsrätt pröva utdömandet i den här typen av mer administrativa ärenden. Vidare konstateras att utredningen saknar en analys av hur tingsrätten i så fall kan komma att påverkas av förslaget. Frågorna bör lämpligen övervägas ytterligare.

Enligt förslaget om ändring i 8 § tredje stycket lagen (1979:377) om registrering av båtar ska bötesstraffet ersättas med en möjlighet för registermyndigheten att förelägga vid vite. Som skäl för detta har Transportstyrelsen anfört dels att det skulle innebära en större enhetlighet gällande de påtryckningsmedel som kan användas för efterlevnad av den registrerings- och avregistreringsplikt samt den skyldighet att anmäla förvärv som finns avseende fartyg, dels att vite är ett effektivare och snabbare tillvägagångssätt än åtalsanmälan. Sanktionsmedlen vite och straff har emellertid olika syften. I det förra fallet är sanktionen framåtsyftande, att förmå mottagaren av vitesföreläggandet att vidta viss åtgärd. I det senare fallet handlar det om en reaktion från samhällets sida, för att inskräpa allvaret i att inte fullgöra sina åligganden enligt lagen.

Tingsrätten konstaterar att Transportstyrelsen inte förefaller ha övervägt och bemött de skäl som anfördes för att införa ett straffrättsligt förfarande med möjlighet att döma ut penningböter, i stället för just vite, i den aktuella paragrafen (prop. 1978/79:98 s. 64 f). Frågan kan tjäna på att utredas och belysas ytterligare.

I övrigt har tingsrätten inget att invända mot förslagen.

Detta yttrande har beslutats av rådmännen Tomas Zander och Karin Palmgren Goohde samt tingsfiskalen Fredrik Wållberg (föredragande).